

Forslag til planprogram

Begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel

Fauske kommune

Foto: Øyvind Dybvik, A-eiendom

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Bakgrunn for planarbeidet	3
1.1 Innledning.....	3
1.2 Om planprogrammet	3
1.3 Formål med planarbeidet.....	4
1.4 Gjeldende kommuneplan.....	4
1.5 Organisering av planarbeidet.....	5
1.6 Fremdrift.....	5
2. Rammer og føringer for planarbeidet	6
2.1 Nasjonale og statlige føringer	6
2.2 Regionale føringer	6
2.3 Lokale føringer	7
3. Problemstillinger og utredningsbehov	7
3.1 Avklaringer og fokusområder	7
3.2 Utredninger/metodikk	9
4. Medvirkning	10

1. Bakgrunn for planarbeidet

1.1 Innledning

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsverktøy for å ivareta nasjonale, regionale og kommunale mål, interesser og oppgaver. Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet. Arealdelen viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruken, og er juridisk bindende. Dette er planprogram for rullering av arealdelen.

Arealdelen skal bygge på kommuneplanens samfunnsdel, og er et virkemiddel for å sikre at arealbruken i kommunen bidrar til å nå målene som er vedtatt i samfunnsdelen.

Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i arealdisponeringen, og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk. Videre skal den angi hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Planperioden er tolv år, men planen og konsekvensene bør ses i et lengre perspektiv. Arealplanlegging er et langsiktig og strategisk arbeid.

I planstrategien for Fauske kommune 2020-2023 ble det gjort en evaluering av behovet for revidering av kommuneplanens arealdel. Erfaringsmessig var forrige rullering av arealplanen svært krevende, der prosessen tok over 3 år. Konklusjonen var at deler av kommuneplanens arealdel skal revideres i løpet av kommunestyreperioden.

I kommunestyre den 14.12.22, sak 080/22, ble det vedtatt å igangsette en planprosess for begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Fauske sentrum.

1.2 Om planprogrammet

I henhold til plan- og bygningsloven skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Ved utarbeidelse av kommuneplanens arealdel er det krav om konsekvensutredning, det vil si en vurdering og beskrivelse av planens virkninger for miljø og samfunn. Planprogrammet skal beskrive hvordan konsekvensutredningen skal gjennomføres.

Ifølge plan- og bygningsloven skal planprogrammet gjøre rede for:

- Formålet med planarbeidet

- Planprosessen med frister og deltakelse
- Opplegg for medvirkning
- Behov for utredninger

Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn, før det behandles og vedtas av kommunestyret.

Revidert planforslag skal så utarbeides på grunnlag av fastsatt planprogram og innspill til planoppstart.

1.3 Formål med planarbeidet

Formålet med denne rulleringen er å gjøre kommuneplanens arealdel enda bedre som styringsverktøy, gjennom evaluering og ytterligere bearbeiding av kart, bestemmelser og retningslinjer. Videre må planarbeidet fange opp endringer i overordnede føringer.

Samfunnsdelen peker ut de viktigste temaene kommunen skal jobbe med de neste 12 årene. Arealstrategiene er bindeleddet mellom samfunnsdelen og arealdelen i kommunen.

Arealstrategiene peker ut de overordnede prinsippene som skal være retningsgivende for utviklingen av Fauske kommune fram mot 2034. Strategien fastlegger også prinsippene for kommunens arealforvaltning i årene framover. Gjennomføringen av arealstrategien skjer på alle plannivåer; ved utforming av kommuneplanens arealdel, ved regulerings-planer og i bygge-saksbehandlingen.

Det er valgt ut seks fokusområder for kommuneplanens samfunnsdel. Hvert av områdene er knyttet til FNs bærekraftsmål, og søker å sikre en metodikk for å arbeide samordnet med komplekse sektorovergripende utfordringer.

I rulleringen skal det vurderes hvilke områder som fortsatt skal ligge inne som utbyggingsområder. Dette er områder som i kommuneplanens arealdel er avsatt til utbygging som tjenesteyting/offentlige formål, boligområder, næringsområder eller fritidsbebyggelse, men som ikke enda er planlagt gjennom reguleringsplaner.

1.4 Gjeldende kommuneplan

Kommuneplanens samfunnsdel (2022-2034) ble vedtatt av kommunestyret 7. april 2022. Kommuneplanens arealdel (2018-2030) ble sist revidert og vedtatt i kommunestyre den 22.01.19, sak nr. 008/19.

Kommunen har en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Arealdelen til kommuneplanen består av en planbeskrivelse, planbestemmelser med retningslinjer, konsekvensutredning av nye utbyggingsområder og kommuneplankart. Plankart og planbestemmelser er juridisk bindende, gir rammer for kommunedelplaner og reguleringsplaner og er bindende for alle nye tiltak nevnt i plan og bygningslovens § 1-6, jfr. § 20-1 første ledd bokstav a til m.

1.5 Organisering av planarbeidet

Planenheten har ansvaret for å lede prosessen og utforme plandokumentene. Andre faggrupper inviteres til å bidra innenfor sine respektive fag- og ansvarsområder.

Saksansvarlig er leder for plan og næring.

Det legges opp til egne delprosesser innenfor tema hvor det etableres grupper hvor representanter fra relevante avdelinger deltar. Dette gjelder også andre myndigheter og interesser. Ved behov innkalles ressurspersoner og det leies eventuelt inn kompetanse ved komplekse utredningsbehov.

1.6 Fremdrift

Arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel er lagt opp til å ta mellom 18 og 24 måneder, med start våren 2023. Fremdriftsplanen er tentativ slik at endringer kan forekomme.

Framdriftsplan med politisk behandling	
Aktivitet	Tidsrom
Utarbeide forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel	Mars-april 2023
Varsel om oppstart av planarbeid. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn (6 + 3 uker)	April 2023
Frist for innspill til planprogram inkl. arealinnspill	Juni 2023
Gjennomgang av innspill. Evt. justering/endring av planprogrammet. Fastsettelse av planprogram i planutvalg og KS.	Sep./okt. 2023
Eventuelle medvirkningsmøter	Okt./Nov. 2023
Vurdere og konsekvensutrede arealinnspill, gjennomføre utredningsarbeid, utarbeide planforslag, oppdatere kart og bestemmelser	Okt. 2023 – mai 2024
Politisk 1. gangsbehandling	Juni 2024
Høring/offentlig ettersyn (6 + 3 uker)	Juni – sept. 2024
Vurdere høringsinnspill og bearbeide planforslaget	Sep./okt. 2024
Politisk 2. gangsbehandling i planutvalget	Nov. 2024

2. Rammer og føringer for planarbeidet

Nasjonale og regionale rammer og retningslinjer skal ifølge plan- og bygningsloven legges til grunn ved kommunal planlegging. Under er det listet opp hvilke rammer og føringer som ligger rundt kommuneplanarbeidet. Listen er ikke uttømmende.

2.1 Nasjonale og statlige føringer

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023.
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014).
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018).
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (T–1078, 1994).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995).
- T–1520 Retningslinje for behandling av luftkvalitet i planleggingen (2012).
- T–1442 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (2021).23
- Rundskriv T-5/99 B Tilgjengelighet for alle.
- Rundskriv T-3/07 Om lov om friluftslivet av 28. Juni 1957 nr. 16
- Rundskriv T-2/87 Naturforvaltning
- Rundskriv T-2/98 B Fylkes- og kommuneplanleggingen
- Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033.
- Meld. St. 5 (2019–2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden— Distriktsmeldingen

2.2 Regionale føringer

- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Regional transportplan 2022-2033

2.3 Lokale føringer

- Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategier - Fauske mot 2034

3. Problemstillinger og utredningsbehov

Planprogrammet skal gi en beskrivelse av planarbeidet og antatte problemstillinger som vil bli belyst. Planprogrammet skal skissere arbeidsoppgavene på et overordnet nivå.

3.1 Avklaringer og fokusområder

I henhold til vedtak i sak 080/22 og kommunens planstrategi skal denne revisjonen av arealdelen være en forenklet revisjon. En stor del av utfordringen i arbeidet med planen vil være å begrense omfanget av revisjonen.

I rulleringen skal det vurderes hvilke områder som fortsatt skal ligge inne som utbyggingsområder. Dette er områder som i kommuneplanens arealdel er avsatt til utbygging som tjenesteyting/offentlige formål, boligområder, næringsområder eller fritidsbebyggelse, men som ikke enda er planlagt gjennom reguleringsplaner.

Det vil i planarbeidet gjøres følgende avklaringer/utredninger:

- Lage oversikt over arealregnskap der det kartlegges behov for bolig- og næringsareal og utarbeide prioriteringsrekkefølge
- Se på fortetting med kvalitet
- Sikre arealer knyttet til friluftsliv, nærtuområder og lekeareal
- Vektlegge barn og unges interesser
- Ha fokus på trafiksikkerhet, tilgjengelighet og universell utforming
- Utarbeide kunnskapsgrunnlag og ha god dialog med reindriften for å kunne ivareta deres behov for areal (hensynssoner)
- Videreføre og definere viktige landbruksareal
- Tilrettelegge for gjennomtenkte næringsarealer uten at de kommer i konflikt med boligutbygging, naturhensyn m.m.
- Vurdere klimarisiko og klimatilpasning. Legge føringer for planlegging, og forebygge uønskede hendelser som flom, tørke og skred. Analysere hvilke områder som er sårbare for videre utbygging og fortetting knyttet til skred-, flom- og

overvannsutfordringer, samt identifisere områder man har bygd seg inn i flomutfordringer eller er på vei til dette

- Utvikle et klimabudsjett og klimaregnskap

Sentrale punkter som tenkes endret/vurdert i forhold til plankart og planbestemmelsene:

- Endre formulering angående bestemmelser for geografiske soneinndeling
- Tydeliggjøre plankrav og oppdatere liste over punkter der man kan avvike fra plankravet
- Vurdere/justere krav til uteoppholdsareal for Fauske sentrum
- Gjennomgang/vurdering av utnyttelsesgrad og byggehøyder
- Detaljert bestemmelse angående garasje for sone A-D
- Havnivå og stormflo – rette opp høydereferanse
- Områder for naust – fjerne plankrav, vurdere å sette av flere naustområder der det i dag er etablerte naustklynger
- Fritidsbebyggelse – justere krav angående byggehøyde – gesims
- Boligbebyggelse – opprettholde/fjerne/se på areal til boligformål
- Revidere/fjerne områder som er avsatt til massedeponi. Enkelte områder er ikke egnet eller er allerede regulert
- BOP. Justering av offentlig og privat tjenesteyting
- BKB (kombinert bebyggelse og anleggsformål) – fjerne områder som ikke lenger er relevante
- Byggegrenser mot vei og sjø – bolig og fritidsbebyggelse
- LNFR areal spredt b/f/n - Gjennomgang av areal avsatt til spredt bolig, naust og fritidsbolig
- Justere nedslagsfelt for drikkevann
- Tydeliggjøre områder for etablering av fritidsbebyggelse
- Hensynsoner – markere hensynssoner i forbindelse med kulturminneplan i Sulitjelma
- Rette opp feil i referanser/plankart – enkelte referanser har ingen bestemmelser
- Gjennomgang av båndlegging etter andre lover (H740_)
- Endre arealbruken til BOP10 - Samfunnshustomta
- Vurdere areal til industriformål
- Vurdere avstandskrav til dyrkamark når det er snakk om utvidelse av eksisterende bebyggelse
- Rette opp inkonsekvent bruk BYA og BRA

3.2 Utredninger/metodikk

Alle forslag til endret arealbruk vurderes ut fra tiltakenes antatte virkninger for miljø og samfunn gjennom en konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse.

Konsekvensutredning

Som en del av beslutningsgrunnlaget for dette planarbeidet skal det utarbeides en konsekvensutredning. Det vil i hovedsak være de delene av planen som innebærer ny utbygging og som innebærer endringer i forhold til gjeldende plan som omfattes av utredningskravet. Krav om konsekvensutredning vil hovedsakelig utløses av følgende forhold:

- Avsetting av nye områder til utbyggingsformål
- Endring av utbyggingsformål

Formålet med konsekvensutredningen er å gi en vurdering og beskrivelse av mulig vesentlige virkninger planen kan ha for samfunn og miljø. Ved endring av formål for allerede avsatte utbyggingsområder vil kun relevante tema og konsekvenser ved selve endringen utredes. Det legges ikke opp til ny utredning av allerede regulerte utbyggingsområder dersom det kun er snakk om mindre justeringer av type formål eller grensesetting.

Konsekvensutredningen til kommuneplanens arealdel skal være overordnet. Omfanget av, og nivået på, utredningene skal tilpasses områdenes størrelse, utbyggingens omfang og antatte konfliktgrad, og ikke være mer omfattende enn nødvendig. Utredningen vil være basert på fagkunnskap og faglig skjønn.

Med utgangspunkt i en beskrivelse av viktige miljø- og samfunnsforhold skal det i konsekvensutredningen gis en beskrivelse og vurdering av virkningene som planen kan få for miljø og samfunn. Det skal redegjøres for den samlede virkningen av arealbruksendringen. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede virkningene av arealbruksendringer innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes.

Risiko og sårbarhet

ROS-analyser skal gjennomføres ved alle arealplaner, og vil utgjøre en del av beslutningsgrunnlaget for kommuneplanen. DSBs veileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» (2017) vil bli lagt til grunn for ROS-analysen, og sentrale temaer er flom og overvann, grunnforhold og rasfare, drikkevann, ulykker, høyspentledninger og forurenset grunn.

4. Medvirkning

Det legges opp til en åpen prosess, der det gis rom for innspill og medvirkning. Medvirkning ut mot innbyggere, næringsliv, lag og foreninger gir kommuneplanen bedre forankring og sikrer at lokal kunnskap og ulike interesser blir fanget opp i planprosessen. Det skal legges særskilt til rette for at barn og unge skal bli hørt i planprosessen.